AVİM Yorum • No: 2012 / 2 • Ocak 2012

ERMENİSTAN 2013 (2)

Ömer Engin LÜTEM

2013 yılında ekonomik alanda Ermenistan için ciddi bir sorun ve aynı zamanda önemli bir gelişme beklenmemektedir. Bu ülke dünya ekonomik bunalımından çok etkilenmiş, milli gelirinde %15 çıvarında azalma olmuş olmakla beraber, zaman içinde, ağır da olsa kendisini toparlamıştır. 2012 yılında gayri %7 çıvarında bir gelir (GSMH) artışı olacağı basın haberlerinde yer almaktadır. Bu düzelme eğiliminin 2013de de sürmesi olasıdır. Ermenistan ekonomisi için sorun yapısal ve siyasaldır. Ermenistan doğal enerji kaynaklarına sahip değildir. Kullandığı enerjinin önemli bir kısmını Türk sınırındaki Metzamor nükleer santralinden sağlamaktadır. Zamanını çoktan doldurmuş ve eski teknolojisi nedeniyle bir kaza halinde sadece Ermenistana değil Türkiyeye de zarar verebilecek olan bu santralin yenilenmesi gerekmekte ancak bunun finansmanının nasıl sağlanacağı kesinlik kazanmamış bulunmaktadır. Diğer yandan Ermenistan bazı maddenler hariç, değerli doğal kaynaklara da sahip bulunmamaktadır. Ayrıca kayda değer ağır sanayi veya bazı alanlarda uzmanlaşmış sanayi de mevcut değildir. Turizm gelirleri sınırlıdır. Bir miktar şarap ve konyak satışı dışında tarım ürünlerinin getirisi de fazla değildir. Bu durumda diasporanın yardım ve yatırımları, özellikle Rusyada çalışan Ermenilerin ailelerine gönderdikleri paralar ve IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlardan sağlanan krediler Ermenistan ekonomisinde önemli bir rol oynamaktadır. Siyasal alanda Türk sınırının kapalı olması ve Ermenistanın savunma harcamaları da ülke ekonomisine olumsuz etki yapmaktadır. Türk sınırının açılması Ermenistan ekonomisine olumlu bir katkıda bulunacağı kesindir. Daha az ölçüde olmakla beraber Azerbaycan sınırının açılması da aynı etkiyi yapacaktır. Ancak Ermenistan Karabağ sorununun çözümüne yanaşmadığından söz konusu sınırların açılması beklenmemektedir. Diğer yandan Türk sınırın kapalı olması Ermenistanı bu bölgeden Batıya doğru, Bakü-Tiflis-Ceyhan, Bakü □□□□□□□□□□□□□□ gibi petrol ve doğal gaz taşıma projelerin dışında bırakmıştır. Ermenistanın önümüzdeki yıllarda gerçekleştirilecek olan TANAPa da katılması, Karabağ sorunu çözümlenmediği takdirde, söz konusu değildir. Ermenistanın bu projeler dışında kalması, ucuz fiyata petrol ve doğal gaz sağlamak olanağından ve geçiş ücretlerinden mahrum olması sonucunu vermiştir. Karabağ ve etrafındaki diğer Azeri toprakların işgaline son verilmesi için yaklaşık yirmi yıldan beri Minsk Grubu aracılığıyla sürdürülen görüşmelerden bu güne kadar bir sonuç alınmamıştır. Müzakerelerin başka bir aracılık formülü ile devamına ne Ermenistan ne de Minsk Grubunun eş başkanları olan ABD, Rusya ve Fransa razı olmadıklarından yakın bir gelecekte Karabağ sorununda olumlu gelişmeler beklenmemektedir. Azerbaycan bu sorunun barışçı yollarla çözümüne taraftar olmakla beraber bu yollarla sonuç alınamayacağı kesinlik kazandığı takdirde kendi topraklarını

kurtarmak için her çareye başvuracağını vurgulamaktadır. Basın haberlerine göre Azerbaycan süratle silahlanmaktadır. Bazı Ermeni kaynakları ülkenin kendisini savunabilecek imkânlara sahip olduğunu ifade etmekte ise de, bir silahlanma yarışı başladığı takdirde Ermenistanın bunu kazanmasına imkân olmadığı ortadadır. Ermenistanın silahlanmaya gitgide fazla kaynak ayırması ekonomi alanında ciddi bunalımlara yol açabilecek bunun da iç siyasette yaratacağı istikrarsızlık yanında, halen de çok şikâyet edilen, başka ülkelere göçün artması gibi bazı sonuçları olacaktır. Yarın, 2013 yılında Türkiye-Ermenistan ilişkilerinde olası gelişmelerden bahsedeceğiz.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "ERMENİSTAN 2013 (2) ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2012 / 2. Ocak 07. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/ERMENISTAN-2013-2

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır